GEMEENTE UDEN

RAADSADVIES

Zaakdossier: D00121734

raadsadvies Kadernota GGD 2019

		2018/13189
Auteur	:	M.J. van der Hoek
Afdeling	:	Maatschappelijke Dienstverlening
E-mail	:	Juanita.van.der.Hoek@uden.nl
Port.	:	G. van Heeswijk

Effect op de begroting

☐ Ja ☒ Nee

Onderwerp

Kadernota GGD-Hart van Brabant 2019

Advies

1. Een positieve zienswijze te geven bij de inhoudelijke koers van de Kadernota 2019 van de GGD Hart voor Brabant.
2. Een positieve zienswijze te geven bij de prognose voor de gemeentelijke bijdrage aan GGD voor 2019 van € 32,23 (inclusief de extra € 1,82 per inwoner voor kosten vaccinaties) per jaar.
3. De totale extra kosten voor vaccinatie ad € 17.000,- te dekken uit de extra middelen te ontvangen in het gemeentefonds bij de decembercirculaire
4. Dit besluit over kosten vaccinatie te verwerken in de eerste afwijkingenrapportage 2018;
5. De wens uit te spreken dat de GGD afziet van deelname in de coöperatie sociaal domein van Tilburg specifiek en het deelnemen in dergelijke coöperaties in het algemeen.

Inleiding

De GGD Hart voor Brabant voert namens deelnemende gemeenten taken uit[1]. De kadernota geeft aan welke inhoudelijke en financiële uitgangspunten zij hanteert voor de begroting van 2019. De gemeenteraad kan via een zienswijze aangeven of hij het met deze uitgangspunten eens (= positief) of oneens (=negatief) is. Daarmee kan de gemeenteraad mede richting geven aan de koers van de GGD. Het Algemeen Bestuur van de GGD behandelt de zienswijze op 8 maart 2018.
Aanvullend wordt door de GGD gevraagd om wensen of bedenkingen te uiten bij het verzoek van Tilburg aan de GGD om voor plustaken deel te gaan nemen in hun coöperatie voor het sociaal domein.

[1] De GGD Hart voor Brabant is een GR van 25 gemeenten in de regio Midden-Brabant, regio De Meierij en regio Brabant Noordoost. De GGD voert de taken in opdracht van de gemeenten uit door middel van het basispakket. Dit basispakket geldt voor alle gemeenten en wordt betaald uit de gemeentelijke bijdragen per inwoner. De activiteiten die de GGD uitvoert voor alle gemeenten zitten in het uniform deel van het basispakket. Binnen het basispakket is ook ruimte voor lokale accenten voor gezondheidsbevordering die door de gemeente zelf worden ingevuld; daarbij gaat het er niet om òf ze worden uitgevoerd, want dat is wettelijk verplicht. Het gaat om het hóe: voor welke doelgroepen, binnen welke thema's en met welke methoden. Met plustaken kan een gemeente meer afnemen.

Beoogd effect

Binnen het geheel van de GR maximaal invloed uitoefenen op de koers van de GGD, zijnde het uitvoeringsorgaan van onze wettelijke taken vanuit de WPG (Wet Publieke Gezondheid) en de JGZ (jeugdgezondheidszorg), en hen maximaal te laten bijdragen aan de pijlers van gezondheid.

Duurzaamheid

n.v.t.

Argumenten

1.1 De uitgangspunten uit de kadernota sluiten aan bij visie van de GGD die vorig jaar is vastgesteld en bij de koers die we in Uden beleidsmatig hebben ingezet.

In de zorg verschuift het accent van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag en wordt steeds meer gewerkt vanuit positieve gezondheid. Daardoor krijgt preventie meer aandacht; voorkomen is beter dan genezen. In 2016 heeft de gemeenteraad de beleidsvisie GGD Hart voor Brabant 2017-2021 besproken. De inhoudelijke koers voor 2019 is de uitwerking van deze vastgestelde meerjaren beleidsvisie van de GGD. Deze visie van de GGD sluit naadloos aan bij de koers van ons lokale en regionale beleid m.b.t. gezondheid.

2.1 Het voorstel voor de gemeentelijke bijdrage per inwoner volgt de lijn die eerder is ingezet. Daarnaast wordt het vaccinatieprogramma als rijkstaak overgedragen aan gemeenten.

Het voor iedere gemeente gelijk bedrag per inwoner is opgebouwd uit de volgende componenten:

Bijdrage basispakket 2018	€ 29,67
Indexering 2019 vermoedelijk 2,49%	€ 0,74
Vaccinatieprogramma in het basispakket	€ 1,82
Gemeentelijke bijdrage basispakket 2018	**€ 32,23**

3. De verantwoordelijkheid van vaccinaties wordt per 1-1-2019 gedecentraliseerd naar gemeenten.

Het verstrekken van vaccinaties is al sinds jaar en dag een taak die door de GGD wordt uitgevoerd, veelal geïntegreerd in het werk van consultatiebureaus. De inhoud van deze wettelijke taak verandert niet. Alleen de verantwoordelijkheid voor de bekostiging en uitvoering van de taak wordt gedecentraliseerd vanwege de grote verwevenheid met JGZ (jeugdgezondheidszorg), een taak die al veel eerder onder gemeentelijke verantwoordelijkheid viel. Het bijbehorende budget komt één op één over naar gemeenten. Eerder was aangekondigd dat gemeenten vanaf 2018 deze taak zouden krijgen maar dat is met een jaar uitgesteld.

4. De omvang van de middelen blijkt uit de december circulaire

Tijdens het jaar uitstel zijn ook de bijbehorende budgetten opnieuw berekend, waardoor de vorig jaar gedane offerte niet meer geheel toereikend is. Alle hiervoor aan ons over te dragen middelen worden één op één ingezet voor het doel. De feitelijke omvang vanhet budget is echter pas later bekend. Vandaar de keuze om deze post via de Berap te verantwoorden. Verdere toelichting in de financiële paragraaf.

5. teveel ondoordachte situaties maken het risico onoverzichtelijk

Uit de stukken van de GGD blijkt onvoldoende hoe risico's zijn afgevangen ingeval één of meer partners van de coöperatie niet aan de verplichtingen kan voldoen. Het is daardoor niet inzichtelijk hoe groot het risico is voor een gemeente om, ingeval zich zoiets voordoet, uit eigen middelen te moeten bijpassen om de GGD te kunnen laten voldoen aan de verplichtingen jegens de coöperatie. Aangezien geen zienswijze wordt gevraagd maar alleen de mogelijkheid wordt geboden tot het uiten van wensen of bedenkingen door de gemeenteraden, is het advies om de wens te uiten niet deel te nemen.

Kanttekeningen

5.1 coöperaties is binnen het sociaal domein een steeds vaker voorkomende rechtsvorm

De vraag van de GGD om deel te kunnen nemen aan de coöperatie van Tilburg voor sociaal domein, past wettelijk binnen de mogelijkheden van een GR. Dat is niet hetzelfde als dat deelname zich verdraagt met de rol die partijen willen beleggen bij de GGD. Naast het basistakenpakket, waarbinnen een gemeente ook lokaal steeds meer vrijheid krijgt voor de wijze van invulling, kent de GGD ook plustaken waarbij zij als marktpartij opereren. Het deelnemen aan een coöperatie gaat nu ook specifiek voor de uitvoering van deze plustaken. Omdat deze rechtsvorm zich steeds vaker voordoet, is het van belang om als raad na te denken over mitsen en maren: in welke situaties wel en wanneer niet of bij welke taken wel of niet. Echter het gevolg voor de GGD als geheel, ook als het gaat om alleen plustaken, is onvoldoende uitgewerkt in de door de GGD e/ gemeente Tilburg aangeleverde stukken.

5.2 De gemeenschappelijke regeling maakt deelname door de GGD mogelijk.

Artikel 10, lid 5 van de gemeenschappelijke regeling vermeld dat deelname in een coöperatie mogelijk is. Niettemin vinden wij het in deze situatie onwenselijk omdat de risico's onvoldoende inzichtelijk zijn.

5.3 We kunnen niet sturen op de bedrijfsvoering van de coöperatie.

Voor de GGD geldt dat zij hierbij uitvoering geven aan haar plustaken. Het gaat dan om taken buiten het basistakenpakket van de GGD; taken die elke gemeente apart betaalt (als zij deze afneemt) boven op de reguliere gemeentelijke bijdrage voor de basistaken. De wettelijke basisteaken (vooral jeugdgezondheidszorg en gezondheidsbevordering) blijven lopen via de sturing in de gemeenschappelijke regeling (begroting en jaarstukken GGD) maar wij hebben als gemeente geen invloed op de bedrijfsvoering van de GGD zelf noch op die van de coöperatie waar zij misschien aan willen gaan deelnemen.

5.4 Deelname vormt ogenschijnlijk geen belemmering voor de gemeenten

Een van de uitgangspunten om de GGD deel te laten nemen is dat het geen belemmering vormt voor de overige gemeenten. Zoals eerder aangegeven gaat het hier om een plustaak. En daarbij geldt dat de GGD alleen formele samenwerkingsverbanden aan gaat voor de plustaken. De GGD-medewerkers blijven in dienst van de GGD. Echter, bij omvallen van één van de leden van de coöperatie is onvoldoende duidelijk hoe dat (vooral financieel) doorwerkt voor gemeenten die met elkaar achtervang zijn van de GGD.

5.5 De opdrachtgever draagt de eventueel stijgende kosten

Wanneer de bedrijfskosten van de GGD substantieel stijgen, draagt de opdrachtgever deze kosten. De gemeente Uden is in deze vraag geen opdrachtgever en deelname door de GGD aan deze coöperatie van Tilburg zal dan ook geen invloed hebben op de begroting. Deze toezegging neemt echter onvoldoende de eerder genoemde risico's weg.

Financiën

In 2018 zijn extra middelen voor vaccinatie reeds toegevoegd aan de begroting. Deze middelen waren echter gebaseerd op een eerdere berekening waarin de toegezegde bijdrage aan het gemeentefonds in totaal €24 miljoen was. Dit leidde in 2017 tot een vertaling van €60.000 extra benodigd budget. Inmiddels heeft het Rijk het toegezegde bedrag opgehoogd naar 30 miljoen; de bijdrage voor Uden komt neer op €77.000 per 2019, en de GGD heeft ditzelfde bedrag omgerekend en verwerkt in de inwonerbijdrage. Om deze reden stellen wij voor €17.000 extra toe te voegen aan de gemeentelijke begroting. Bij de decembercirculaire 2018 zal dit bedrag structureel worden toegevoegd aan het gemeentefonds.

Communicatie
n.v.t.

Vervolg
Na bespreking van het raadsvoorstel in de cie S&B van 1 maart, zal de uitkomst onder voorbehoud van een raadsbesluit van 15 maart aan het AB worden verzonden zodat de inbreng van Uden meegenomen kan worden bij de bespreking van zienswijzen op 8 maart door het AB van de GGD. De deelname wel of niet aan de coöperatie op basis van de geformuleerde wensen en bedenkingen, zal het AB op 15 april 2018 bespreken.

Bijlagen
1. ambtelijke bedenkingen en tegenwerpingen van de GGD
2. Kadernota met bijlagen
3. Verzoek deelname coöperatie met bijlagen

Uden, 20 februari 2018

Burgemeester en wethouders van Uden

de waarnemend secretaris	de burgemeester
C.F.A.W.M. van Heesch MSc	drs. H.A.G. Hellegers